

FOGLALAT: Magyarország (kivevések 's előléptetések; megtiszteltetés; nagykeri árvíz; temesvári hírek; Sándor M. gr. versenydíj módosítása; különféle; Ocskay Antal adakozása; a' budai tanuló ifjuság száma; a' pesti vakok intézetének német játékszini mutatónyul gyámolítása; áradási 's jégindulási hírek; nemzeti színházunk légszesszel világítva; 's a' t.) Portugália (a' cortes folyvást a' kölesön ügyét vitatja; d. Miguel nyilvános felszólítása; 's a' t.) Spanyolország (ministerváltozási hírek; a' kormány pénzt kap Rothschildtól; ellenkező esata-hírek; 's a' t.) Anglia (parlamentü ülések; Grote beszéde a' titkos szavazás ügyében; O' Connell tiszteletére fényes lakoma Londonban, 's nyilatkozata miatt zajos alsóházi ülés; canadai hírek; Victoria királyné életmódja; O' Connell nyilatkozata az írlandi szegényi törvény ügyében 's a' t.) Franciaország (Nemours hg házassulandó; Hahnemann orvos születésnapja ünnepe; 's a' t.) Németország. Gabonaár. Lotto.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Ö es. 's ap. kir. fűls. Andrássy György gróf es. aranykulesost Gömör, Comáromy István Abauj megyei első alispánt pedig Abauj megye főispáni helyetteseiké nevezni; Szalaky Pál sóvári kamral tiszttartót nyugalmazni; a' bányászati igazgatóságánál 's kerületi bányászörvényseknek megüriti ideigleni 2ik iktatóságra Szumrák Lajos es. kir. udv. kamrai pénz- 's bányászügyi fogalmazó gyakornokot alkalmazni, 's Gyertyánfy Dávid Torontal megyei első alispánt kir. tanácsos címzetel; továbbá jan. 6ki határozatában Einsle Antal pesti festészt művészi érdemei tekintetéből, főleg pedig, mivel szeretett főhg Nadorunk képét fens. családostul olly remekül leábrázolá, es. kir. udv. festészi címmel kegyes vala díszesíteni 's végre Svajtzer Gábor főkamra-grófnak 's m. k. u. kamratanácsosnak megengedni az orosz czártól számára küldött sz. Anna rend másod-osztályu gyémántos keresztjének elfogadhatását 's viselhetését.

A' m. kir. udv. Kancellaria az ujonnan felállított 's udv. lajstromozó rangu keblebeli magyar-német fordítói hivatalra Nagy János fogalmazó gyakornokot lépteté.

A' m. k. udv. Kamra a Hell Eugen szigliszbergi tiszttartó ideigl. ellenőrt Zolyom-dobronyivani kasznárrá, Spaniol Antal erdősz tanuló királymezei erdősz tanuló királymezei szálrnokká; 's Dvihalny Antal selmeczi erdősz gyakornokot körösmezei szálrnokká alkalmazá.

Nagy-Kéren (Nyitra megyében) a' hushagyó kedd házhagyó kedd változott. Nem a' falunkat hasító Nyitra, mint inkább a' Czeténykének nov. óta kemény háta sokalván az elolvadt hónak rá tóduló habjait, felénk küldő fölösleg terhét, 's az, reggeli 9 óra tájban, olly hirtelen, hogy számosanak a' padozatra sem jutott idő a' legszükségeseket fölfordítani, 43 ház udvarát 's szobáit tölté be. A' nagyobb részt agyagból készült falak repedezése 's a' víznek több helyen remüléssel látott fölbugyogása sűrű könnyekre fakasztá a' csak előbb örömtombolás közt ujongó nép szemét 's tánczvizalmát odabagyni kényteté, hogy holmijét a' már most bátorságra nézve gyanus padozatrul is lehordván fokonok 's könyörületeseb hajlékiba takarítsa. Mindedig csak egy nagyobb istálló dült ugyan le, de a' tágas nyiladékok szomorú kilátást nyujtnak a' kétes jövőre. Igy valósult félelmes várakozásunk, mellynek hasonló teljesülését idősünk 21 év előtt (1813ban) történtek borzalommal említk hozzá vetvén, hogy akkor a' veszélyes helyzet boldogtalan lakosi iránt az emberiség érzete 's felebaráti szeretet — bár egy két bizonyítvány most sem hiányzik — szebben 's gazdagabban gyümölcsözött. Az elemek, 's viggasztalás istene parancsolt a' vizeknek, 's hánvázó-szorda estvéjén az apály egy lábnyira mutatkozék.

Egerben f. mártzius 4dike reggelén halva találták főtemplom melletti szállásán tasnád-szántói Bacszy Ferencz egri kanonok, tavaly még 's előbb mezőkövesdi alesperes 's szatmári tisztlb. kanonok. Hirtelen kimúltat gutaütés okozta életének 57ik évében.

Temesvárott febr. 28kán: Az evang. két hitvallásnak helybeli egyesült gyülekezete kötelesnek érzi magát az illető előjáróságoknak, nemes 's katonai rendnek 's nagy tiszt. közönségnek azon jótékony részvétért — mit egyháza 's iskolája javára f. h. 24kén tartott nyilvános vizalmonk mutatót, 's melly az itt létező különböző vallások szép összhangzását tanúsítja, mellyen érzett legszívesb hálaját nyilatkoztatni 's köszönetét egyszersmind az itteni színház derék igazgatójának, Müller Tivador urnak, ki ön érdeke mellőztével o' vizalmat intézte 's lehetőségig díszesítette! —

KÜLÖNFÉLE: Ocskay Antal kir. kam. tiszttartó mult évi febr. 23án az Istvádban kiüött égés következtében károsult katonai pénztárt 500 pgó forinttal segítette. — A' budai kegyes iskola-rendüek főügyelése alatti főgymnasiumban a' most mult első tanuló felévben összesen 309 ifju részesült valláskülönbség nélkül példás oktatásban. — A' pesti német színpadon a' vakok pesti intézetének javára előadott mutatónyban, Laczy Sári vak leánya „Honyágy“ címü magyar költeményt éneklé el általános zajos tetszés közt. — Vácson febr. 14kén Ester Ferencz Ferdinánd fhg katonanevelő-intézete igen fényes tánczvizalmat adott, melly egyszersmind hálaünnep volt Gáspárik ottani kanonok számára, kinek, mint már említék lapjaink, annyi jót 's szépet köszönhetnek Vác lakosi. — A' hármas Körös 's Tisza árjai keresztül kosul csapongva rakoncziánokodnak, ugy hogy Bánhalmától Szolnokig a' postaut kocsin vesznél nélkül alig alig járható. Azonban a' Duna is Mosonyán 's Komáromnál mártz. 4kén áradt már 's ez utolsó helyen, mintszinte Pakson, Baján, Tolnán 's Földváron porhanyodni kezdé a' jég, mi miatt csupán gyalog járhatta még 's annál inkább, mivel az idő folyvásti langyulása minden órán eltakarodását várata a' partmellékekkel. Mohácsnál pedig mártz. 3kán kezdé nagy robajjal hasadozni a' Duna jége, mellynek vastagsága hol 3, hol 5, hol pedig 11 's több hüvelyknyi is, itt ott pedig jégült szabad helyeket is láthatni. Az által kelést itt már 2kán szüntették meg teherrel, 's így egyedül gyalog történik itt is a' két part közti közlekedés, 's ez is nagy bajjal 's szemességgel. Pozsonyban is árad a' Duna 's a' jégnek minden órán bucsuzását várják mártz. 6ki hírek szerint. De bezzeg a' Maros árja is féktelenül dulakodék ám febr. 25kén! e' napon t. i. reggeli 9 óra tájban az aradi vár felé álló fahidat rémítő ropogások közt elszakasztá, nagy darabját elsodrá 's mind a' városiakat mind a' várbelleket kiöntendő vala, ha szüntelen vigyázat 's csüggedetlen munkásság nem vetett volna gátot pusztító özönének. Mi is Budapesten minden perczen várjuk a' Duna je-

ge elindulását. F. h. 7—8 közt éjjel az ó budai szigetnél megszakadván a' jég, az eddigi útjárás egészen a' pesti görög sz. egyházig lecsuszott, hol a' jég ujdun megállapodta után azonnal ismét jár két rajta gyalog a' merész sokaság. Dunánk azonban szerfölött árad. — A' Szegedről jött kereskedők beszélék, hogy ott tavaszlik az idő, a' hó eltakarodott 's itt ott szántáshoz is fogtak már. Nálunk Budapesten két nap óta majd szakadalanul lanyházott a' hó, ma esontá fagyott 's így napirendünk: lucok, sár, göröngy, nátha, hurut, a' hajózás 's utazás elakadtából származó meddő vásár 's a' hosszas tél okozta tavaszi munkakésés.

Nemzeti színházunkat tegnap, márt. 9kén, Nadorunk Ö es. kir. fhgsége születésnapjának ünnepélyesítésére, légszesszel először világíták ki, 's ez itt még nem látott ujság igen számos nézőt edesgete a' már többször hallott Norma daljáték előadására.

Gróf Sándor Móricz az általa alapított versenydíj eddigi feltételeit folyó 1838iktól kezdve következőleg változtatá meg:

Minden nyedik évben, 1838ban először, 1842ben másodsor, 's így t. ad egy a' pesti versenyterén elnyerendő díjat, mellynek értéke 100 arany. Távoleség, 2 angol mérföld, ismételve; ugrató verseny (Hurdle races, a' rácskapuktol, hurdles, így nevezve, mellyeken Angliában illyes versenyeknek keresztül ugratni szoktak) legalább 4 akadályon keresztül ugratva.

Futhat minden ló. Tehér: 4e. 110 bécsi v. pozsonyi font; 5e. 117 ft; 6e. 120 ft. telivér 5 fonttal többet. Tétel: 20 ar. A' tétösszeség míg 60at felül nem halad, az első 's második ló közt egyenlőkép felosztatik; 60on felül az ezüst-díjjal együtt az első lóé. Ha legalább 3 ló nem lép a' pályára, a' díj nem adatik ki, hanem a' következő évre marad. — Bejelentés 48 órával a' futás ideje előtt. Ha ki azonban bejelentés nélkül kívánna versenyezni, ezt 40 aranytétézzel mellett teheti. — Fuss vagy fizess, azaz ki bejelentette magát, ha nem lép is pályára lova, a' tétpénzt megfizetni tartozik.

Egázítás. Idei 19 sz. Jelenkorunk első lapja első szeptele 18. sorában: jobbadán helyett olv. csupán.

P O R T U G Á L I A.

Azon hír, miszerint don Miguel Portugáliába szándékozik ujra törni, 's e' végett az önkényi hatalmak pénzzel segítendik őt, igen kevés hitelt talál. A' cortes még folyvást a' kölesönkérdésről vitázott, de közvélemény szerint szavazatkor a' kormány többséget nyerend. Sok tőkepenzes, ki előbb kész vala pénzt adni, most már ígérését visszavonja. A' National Angolország ellen tüzesen pattogott, mert egy brit hajó Mozambiquenél portugáli rabszolga-hajót kobzott el 's felszólítá a' portugáli kormányt, hogy e' meggyalázatlásért elégtételt kívánjon.

Angol lapok szerint Lissabonbul febr. 16árul: Sa da Bandeira (ministerelnök) tudósítá a' cortest, miszerint a' kormány Rómából d. Miguel nov. 2káruli felszólítását kapá meg, mellyben ez nyilványítja, hogy Portugália jelen állapotja kötelességeül teszi az uralkodó törvénytelenesség 's zavarmentülelőbbi elfojtatását. Győzelem esetében a' lamegoi régi cortes összehívatasát, 's némelly gyilkost 's egyházzablót kivéve, közböcsánatot ígér 's a' hazát atyailag kormányzandja. Egy másik ülésben pedig a' ministerelnök oda nyilatkozék, hogy d. Miguel sohasem monda le az ország viszszafoglalatasáról; de azért nincs mitől félni, mert pénz szűke miatt egy hamar nem kísértendi meg vilálatát, még háztartásra sincs elegendő költsége. — Bomfim báró elboesáttatása kérelmét az okozá, hogy a' királyné némelly, seregnéli előléptetésekre nem adá megegyezését; még eddig a' haditárcza üres. Egy cortesü tudósítás szerint 1837 septememberben Portugália külföldi statusadossága 10,332,700 fnt st. volt, ide számítandó még az 1837 decemberben ki nem fizetett osztalék. A' lebegő adósság vagy is a' hiány (deficit) minegy harmadfél millió fnt st. — Remechido Algarbia néhány városiban 's faluiban ismét mutatkozék.

S P A N Y O L O R S Z Á G.

Madridi febr. 14iki hír szerint a' ministeri többségben szakadás történt. Castro jogminister elveszté a' ministeri párt egy részének kegyét. Mendizabal, ki febr. 13kán lépett először a' cortesülésbe, mindenkép növeszteti törekszik az elégtelenség csiráját. D. Lorenzo Gomes Pardo urat, kinek lemondása által Mendizabal Madrid város követévé lön, fényes esti zenével tisztelé meg a' polgárság, mellyet 60 hangász ügyeközett lehetőségig ünnepélyesíteni. A' hangászok szélein következő átvilágító föliatok valának olvashatók: D. Leo Gomez Pardonak, a' törvénytörő haladás választóji; II Izabella 's az 1837iki alkotmány; a' polgárháboru bevégezése. — A' királyné seregéhez naponkint egész csapatok csődülnek Basilio Garcia, Tallada 's főleg Palillos harczi köztül, kik összhangzólag állítják, hogy febr. 5iki csatavesztésük óta általános elégtelenség uralkodik a' zendülök közt. — A' csatáerről egymással igen ellenkező hírek érkeznek. Némellyek szerint ugyanis Espartero febr. 19kén ismét Haroba tért vissza Estella környékire; bayonnei lapok febr. 20ról ellenben azt állítják, hogy Estella körül fényes diadalt vitt ki Espartero; a' Messager pedig ezekkel ellenkezőleg azt vitatja, hogy Espartero igen véres csatát vesztt Ebro folyam mellett 's a' tulpartra volt kénytelen költözni seregével. A' három hír közül mellyik való? a' legközelebb érkezendő telegrafi sürgönyök fejtendik meg. Meer b. Suria mellett, Felső-Cataloniában, Sagarra carlosi vezért megtámodván, 4500 főnyi seregből mintegy 500at részint foglyul ejte, részint kardra hanyatott. — Febr. 14kén a' cortes ülés igen zajos volt, mivel Lujan követ ismét megpöndíté azon iszonyu

nyomort, melybe a tartós polgárháboru az országot süllyeszti. Az elnök többször rendre utasítja a szónokot, de a karzatokon összegyűlt hallgatók zajos tetszéssel bátorítják őt, s végre katonasággal kellett elűzetni a esendzavarókat. A tanácsban a 40 ezer ujoncz ügyét vitatják, s az indítvány három első cikkeit már elfogadják. — A ministerség kitünőbb fiatal tagjai rendkívül munkások, s febr. 16-án alkut kötének Rothschild házzal, melynek következtében előlegesen 20 millió reált kaptak napi költségekre, a többi rövid idő múlva állítandja ki az érintett nagy ház, mely e hatalmas segélyért zálogul a cubai rendkívüli hadiadót kapja. Hírlík, miszerint a ministerségnek nem sokára még nagyobb pénzügyi munkát is sikerülend. Azt is rebesgetik, hogy a trónkövetelő lemondván a spanyol koronáért, legfiatalabb igen derek fia, d. Juan, házasságra lépend II Izabellával, idősb fia pedig kárpótásul bibornok-kalapot kapand. —

A Bon Sens febr. 17-iki száma ministerváltozást rebesget, mivel Ofalia s Carratala egyhangulag jelenték, miszerint febr. végénél tovább teljességgel nem fogják hivataljokat folytatni. E hír szerint Cordova tábornok, miniszerelnök fogna lenni s egyszersmind a külügyi tárczát viendné, Campuzano pedig a bel-, Marliani a pénzügyi, Sancho a hadi, Madoz a jog, s Anguilar a tengerészeti tárczát vállolnának el. — A kormány 30—36 tagból álló országglási tanácsot szándékozik föllátni a zajoskodó ellenzők megnyugtatásául, melynek alakítására 4 követ s egy tanácsos van fölhatalmazva, köztük Martínez de la Rosa s Toreno. Francisco de Paula infans mindenkép törekszik tanácsban ülhetési jogáról meggyőzni a cortestanácsot; de ez makacsul vitatja, hogy e jogra csak a király fiai s trónörökös tarthatnak számot s visszaható erejű nem lehet az e tárgyú intézkedés. — A madridi szabadelmű lapok folyvást büroöngnek Izabella királynénak a trónkövetelő fiával rebesgetett összeházasítására ellen, állítván, hogy e háboru nem örökülési hanem elvharez, melyet kiegyenlítésel nem végezhetni.

A N G L I A.

Visszatérőleg a febr. 13 s 14-iki fontos alsóházi ülésekre, némelly adatokat közlendünk Palmerston beszédéből az algieri kérdés ügyében, s Grote urébol a titkos szavazás iránt. Az algieri kérdés lényegesen következő szavakból állott: „Igért-e fölhagyni Algierrel a Polignac-féle ministerség, s ismétlé-e Lajos Fülöp maga s kormánya résziről ez ígérést? Egyenesen erre nem válaszolt ugyan Palmerston, hanem arról mégis nyújtott némi fölvilágítást: mit ígért Lajos Fülöp kormánya hódítása kiterjesztése iránt az afrikai éjszaki partvidéken? Miután megismeré, hogy a török kormány csakugyan felsőségi jogot gyakorlott Algierban, így folytatá szavait Palmerston: „Mi azon ígéretekre illeti, miket Franciaország tett, Algier elleni vállolata megkezdése előtt, az egész közönség olvasni fogja tartalmukat azon oklevelekből, miknek kinyomatását a ház elhatározá, s ezekből kiki megítélhetendi: teljesíté e ígérést a francia kormány? Egyébiránt ismételve erősíté a miniszer (Palmerston), hogy Tunis s Marokko ellen nem viseltek ellenséges, vagy épen hódítási szándékkal a francia kormány. — Grote pedig lényegesen következőleg nyilatkozék a titkos szavazásról: „Midőn a javító törvény-elfogadás óta ötödször ismétlem ezen indítványt, koránsem vádolhat senki éretilen makacsságról, mert ez ügyben már 311 kérelmet nyújtának be 137,556 aláíratl az országból. (Halljuk!) Én a titkos szavazást nem óvatszerül njánlom képzelt s még csak távulról mutatkozó veszély ellen, hanem elhárításul a szélytiben divatozó megvesztegetésnek s ijesztő rendszernek. (Halljuk!) Szeretünk dicsekedni képviselői rendszerünkkel, melynek következtében maga kormányozza magát az angol nemzet; ánde valódi képviselői rendszernél mulhatatlanul szükséges, hogy az alsóház tökéletesen díszesive legyen a nemzet bizodalmaival, s csupán olly férfiakból összeállitva, kiket egészen szabad akaratból választá meg a nemzet. Mostani választási rendszerünköt ezt nem várhatjuk, mert számtalan visszavétel minden becsétül megfosztá azt már, s egyszersmind egész képviselői rendszerünket gúnybábbá torzítá. Választási rendszerünket e kárhuzatos elv vezérli: „válassz úgy, mikép pénz vagy hatalom parancsolja; s ez elvnek igen sok választó, polgári helyzete miatt, engedni kénytelen. Vigyázzunk csak, mikép csikarja ki bérnökétül a földesur, szatolcstul s kézművesektül a főrangú jól fizető vevő, s dolgozóitula gyártulajdonos, választáskor a szükséges szózatot, s látni fogjuk, milly nyomoru eszközökkel tudják a haza leghatalmasb férfai nézet s elv-megtagadásra bírni a szegény közép-osztályt, s így végre annak kebléből minden bücsületérzést kiszorítani! A mostani törvény elzárja a választástól azokat, kik várnak vagy más hasonló hivatalt viselnek, mivel a kormány részire kedvezőleg gyakorolhatnák választási jogukat, holott a többi tízezernél több választó sokkal inkább függ egyes magányosok kényitül, mint a vámtiszt a kormányétul. (Halljuk!) Illy függő helyzetü választók szavától nem várhat hasznót a haza, s én tapasztalásból tudom, hogy sok szegény választó maga is nyomasztó tehernek tekinti aljas helyzetét. (Halljuk!) Gondolja meg jól a ház, mennyi szerencsétlenséget s véres jeletet okozott már fonak választási rendszerünk, s állítandja, hogy javítását mellözhetlen szükség parancsolja. Midőn pedig a titkos szavazást hozom indítványba, épen nem döntöm fel a javító törvény elvét, mert a stroudi ns követ (Russell lord), azon beszédében, mellyel a javító törvényt behozá, világosan kimondá, miszerint azzal a legjobb szavazási rendszer iránt nem akar semmit meghatározni. (Halljuk!) De még az is a titkos szavazás mellett szól, hogy a javító törvény egy záradéka még a csekélyebb haszonbérleknek is választásjogot tulajdonit a grófságokban. (Halljuk!) A javító törvényt kiegészíteni szükség tehát, mert annak indítóji bizonyosan nem akarák nyilván megcsalni azzal a közönséget; mi pedig a ns lordot (Russell) illeti, ő már többször mondá, hogy végre maga leend kénytelen védszónoka lenni a titkos szavazásnak, ha t. i. a

kiáltó visszavételek csakugyan meg nem szünnének. (Halljuk, halljuk!) A javító törvényt csupán titkos szavazás létesítése mentheti meg tönkre jutástól s megvetéstül. (Halljuk!) Ijesztgetés s megvesztegetés! E két eszközt használák eddig választóiknál a hatalmasok, s egyik vagy másik többnyire győzött is; de bezzeg ha a szavazás titkon történik, nem fogja többé senki használni e félelmes két eszközt, mert megtudhatni nem fogja: mellette szavazott-e a megkísértett személy vagy ellene? Némellyek szerint ez sem fogna ugyan egészen használni, ha egyszersmind a szózat-szerzés ellen törvényt nem hozunk, mivel ész fegyverivel még mindig legyőzhetné a választó elveit az, ki szavát megnyerni kíváná; de ez ellen sokat lehetne szólani, különösen pedig, hogy az ugynevezett szózat-szerzés sikeresen nem tilthatni el, mert tilalmazó esetben kiki titkon üzendné azt. Vannak ollyanok is, kik a titkos szavazásból kétszínüségét s ígértötörést, ebből pedig erköletelenséget vélnék támodandni. De, hiszen most sem tartják meg lélekisméretesen adott ígéréteket a választók; mert ugyan várhatni-e valakitől, ha kényszerítve van valamire, hogy azt teljesítse, bántalomtul rettegés nélkül mellözhetvén azt el? Csak az fog hű maradni szavához, kit annak adására nem csábit s nem kényszerít senki. Kik pedig azzal állnak elő, hogy titkos választásnál nem tehetni felelössé a választót, azok talán felejték, miszerint a választónak bírása csak lélekismérete lehet, ezt pedig a legszen- tebb kötelesség vezérli: a haza iránti kötelesség, mely fölilemelkedve áll minden magányos vagy párt-nézetben. (Tetszés.) S már most pártatlan és szenvedélytelen határozatra szólítom föl a házat. Intézkvényinket végromlás fenyegeti, s képviselői rendszerünk csupán haszontalan kül- ségekben létez; ha tehát végső nyomán nem állítjuk meg a veszni sietőt, ugy soha többé nem menthetjük meg. Megmentetésére pedig csak egy eszközt ismerék, s ez a titkos szavazás. (Nagy tetszés.) A beszéd sikerét már előbbi számaink közölték. —

Az alsóházi febr. 19-iki ülésben az irlandi szegényi törvény vitatását folytaták. Shaw azon indítványa, hogy a segély-nyújtásban csupán öregek, sánták, vakok, s egyéb, dologra alkalmatlan, illyes személyek részesülhessenek, 134 szóval 74 ellen megbukott. 20-iki ülésben az új szegényi törvény visszavételét indítványozá; mit azonban igen nagy többséggel félreverték a ház. Ugyanaz napon a felsőházban Brougham l. a rabszolgakereskedés iránti indítványával lépett föl, mely alkalomkor egyszersmind köszönetiratára hivatkozék a jamaikai törvényhozó gyűlésnek, mellyben ez hálját fejezi ki a gyalázatos rabszolgaság-elhörlesztésért. „Midőn, folytatá beszédét a ns lord, a parlament, tanulás idő föltéte mellett, a rabszolgaságot megszüntetni határozá, ebből mindenki nyugtalanságot, szerencsétlenséget s lázadásokat jósla. De a jósök elszakoztak. A tanuló vagy inaskodó feketék szorgalmasan dolgoznak és szabad kezeik gyümölcsözőbbé tevék a gyarmatos czukor-ültetvényét. Egy vagyonos ültetvényes nyilvánitá, miszerint ő 20 szabad szerccsennel többet képes dolgoztatni, mint száz rabszolgával, vagy 50 inassal. A szerccsen ugyan is jobb kedvvel dolgozik, ha nem kering szüntelen háta fölött a korbács; ez rég bebizonyult tapasztaláson alapult igazság, s illy esetben mindenkor tekintettel szükség lenni a tapasztalásra. Bermudas és Antigon szigeteken tanulás-idő nélkül is örömet járultak dolgozhoz mérsékelt díjért a feketék, s valóban, ninesen népfaj földünkön, mely inkább kedve lene a nyugalmat s ártatlanságot, mint épen az annyira üldözött feketék. Ezután fölírás javasolt a felséghez Brougham a rabszolgakereskedés általános megszüntetése iránt. A gyarmatminiszer, Glenelg, erre megjegyzé, miszerint Franciaországban és a spanyol tartományokban már szigoru törvények léteznek a rabszolga-kereskedés ellen, s Amerikában is mindent elkövet az angol befolyás ez undokság korlátoztatása végett. Indítványt tön tehát Glenelg, hogy az ő felségéhez intézendő fölírásban örömet fejezze ki a ház a Spanyolországgal kötött e tárgyban kedvező új szerződésen, s egyszersmind sajnát jelentse, hogy portugál lobogó alatt még most is folyvást üzük a rabszolga-kereskedést. Miután Glenelg nem sokára törvényjavaslat-előterjesztést ígért a kormány résziről a feketék inaskodása ügyében, 31 szóval 7 ellen elfogadá indítványát a ház.

Miután a febr. 20-iki alsóházi ülésben Fielden indítványa az új szegényi törvény visszavétele iránt, mint főnebb említők, megbukott, Hume lépett föl már előleg jelentett indítványával, mellyben föl szólítja a kormányt azon levelezés előterjesztésére, melly Hume, Roebuck, egyéb parlamenti tagok, s Papineau, Duncombe, Mackenzie s más zendülők között folyt, kik a canadai tartományokban nyilvános hivatalt viselének vagy legalább befolyással voltak az ottani legújabb történetekre. A gyarmathivatal alstatustitoknoka azonnal jelenté, miszerint a kormány birtokában ninesenek illy tárgyú levelek, s így már most az itt ott emelkedni kezdett vádoló hírek tökéletesen megezáfoltatvák. Febr. 21-iken többnyire csak kérelem-elfogadás foglalatostkodtatá a házat. —

Az irlandi „Pilot“ több cikkében állitá, miszerint O'Connell nem fogja ugyan az irhoni szegényi törvény elfogadtatását gáolhanni; de tö ekvésinek bizomyára sikerülend annak a dolgozó osztály szükségéhez képest módosítását. Ez állításra O'Connell febr. 14-én többi közt ezeket válaszolá: Ön, akaratja ellen elámitá nemzetünket; a kérdéses indítvány nem fog semmi változtatást szenvedni. Egy ellenindítványt már tevék; de az iszonyu többséggel megbukott, s jövendőben teendő ellennyilatkozatim sem várhatnak kedvezőbb sükert; mert midőn a britt ministerség káros rendszabályt akar alkotni Irlandra nézve, minő a mostani szegényi törvény, akkor parlamentünkben ninesen elég, annak ellenszegülni akaró ember. Tudja meg tehát az ir nemzet, hogy az indítvány föl számíthatlan kárára csakugyan keresztiül fog menni mind a két házban, ha azonnal izgatáshoz s kérelem-nyitáshoz nem folyamodik. — A korona s horgony híres lordi vendéglőben febr. 21-én „Irland barátai“ fényes lakomát adának O'Connell „a szabadító“ tiszteletére. Az elnökséket de Lacy Evans

foglalá el; jobbján „a szabadtó” ült, balján Hume József. Ebéd után következő áldomásokat írtett az elnök: „A nemzetnek, mint minden jogszerű hatalom forrásának! A királynének! A nap díszének, O' Connell Dánielnek, ki még népszerűségét is feláldozá a nemzet valódi érdekeinek! O' Connell megköszönvén e' kitüntetést, elszámlálta Irhon sérelmeit, s mind azon fáradságot, mit a' hazamegmentésre mindeddig siker nélkül elkövetett. „Miután, így zárta beszédét, Angliára és Skótzsiára nézve már annyi rossz megszűnt, Irhonban mégis minden csak a' régi állapotban maradjon? Mennyivel kielégítőbb az angol javító törvény az irhoninál! S e' törvényben legrosszabb az, hogy bennünket egészen áldozatává teszi a' Spottiswoode-czimboraság zsarnokságának, s a' tory választmány hitszegéseinek. (Dörgő tetszés.) Am nyilvánítsa holnap a' sajtó e' szavaimat, kész vagyok számolni róluk. Ismételve mondom tehát, ha vértanuja leszek is az igazságnak, hogy Irland nincsen biztosítva a' tory-választmány ellen, melly az evangéliomra esküvék meg, s mégis pártédek vezérli lépteit! S ez nem iszonyúság? (Halljuk! halljuk!) Több heves beszédet tartta még néhány szónok, s a' társaság késő éjjel oszlott el. Az alsóházban febr. 23ikán O' Connell ez említett éles nyilatkozatát Maidstone l. szónyegre keríté, mondván, hogy eskütörési váddal illeté a' torykat. (Halljuk! s zugás a' tory padokon.) „Éz valóban nem csekély vád, mondá a' 23 éves fiatal lord, én részemről ünnepelesen viszszautasítom azt s kérdem a' dublini tudós követet (O' Connell): valóban mondotta e' mind azt a' korona s horgony vendéglőben, mit nyilvános lapjainkban mindenki olvashat? O' Connell: „Köszönöm a' ns lordnak, hogy szíves volt e' ház némelly választmánya iránti nézetimet nyilvánosítani. Azon szók, miket a' ns lord lapjainkban olvasott, valóban saját szavaim; a' lapok diplomatikai hűséggel közlék azokat. (Ó! ó!) Ki mondhatja lélekismeretesen valótlannak állításomat? („Igen, igen!” s „Nem, nem!” zavar.) Ez szörnyű korlátlanokodás! Elnök: „Engedjenek Önök egy megjegyzést tennem a' vitatás rendszeressége iránt. Mivel a' tisztos és tudós dublini követ felelt a' hozzá intézett kérdésre, tehát kérdem a' ns lordot: minő indítványt teend e' tárgyban? („Kacaj! s kiáltás: „Tegyen Ön indítványt!”) Maidstone, miután körülte tolongó barátival tanácskozott: „Jól van legközelebb hétfőn O' Connell érintett nyilatkozatát indítvány tárgyává teendem.” (Tetszés az ellenzési részről.) Russell: „Ha Ön komolyan teendi ez indítványt, úgy én egy másikkal lépndek föl az exeteri püspök ellen, ki az irlandi képviselőket szinte eskütöréssről vádolá.” (Halljuk! s kacaj.) E' napon még Hardinge szólalt meg igen komoly színekkel füstvén a' feloszlatott angol segédsapat sorsát San Sebastianban, mire Palmerston megjegyzé, hogy a' kormány más tett lépéseket e' szerencsétlenek Angliába szállításukra, egy fregátot ésszállító hajót küldvén érettük a' spanyol partokra. Vixen ügyét is újra megpöndíték e' napon s egyszersmind új sérelemről tetteték említés, mit egy orosz hadihajó két angol kereskedő hajón a' dardanellákban elkövetett. Ezt azonban Palmerston, megígérvén az illető irományok előterjesztését, oda magyarázá, hogy az orosz hadihajó fölhuzván lobogóját a' két angol kereskedőhajó e' tisztelgést nem viszonzá, s az orosz végre kénytelen volt két álgulövéssel emlékeztetni őket kötelességükre. — Stephenson éjszakamerikai követet polgárjoggal kínálta meg a' londoni községi tanács, mit azonban ő hazája törvényinél fogva nem fogadhatván el, érzékenyül megköszön.

Febr. 20ikán Stanhope gr. elnöklése alatt gyűlést tartván a' szabad kőművesek Londonban, kérelmet határazának a' parlamenthez s fölírást a' királynéhoz, az új szegényi törvény megszüntetéseért. Leghevesebbül bizonyos Oastler szóla, s így zárá szavait: „Inkább vesztőhelyről röpülök mennyországba, mintsem dologházban vegyek magamnak lakhelyt, hol éjjel nappal iszonyuan vonít a' háromfejű Cerberus.” — Lacy Evans ezredes Bath-rend középkeresztése lön a' febr. 22iki nagy udvarlason, melly alkalomkor Hume s O' Connell urakat is bemutaták a' királynének, mire a' M. Post „Pártatlanság” czím alatt ezt mondja: „Az elhunyt király idejében, ugyanazon ns lord (Morpeth) Gally nevű öklészt mutata be ő fölségének, s most olly férfit tartá kezénel, ki nyilván kimondá, hogy ő vinni nem fog. A' ns lord szigorun gyakorolja a' részrehajlatlanságot.” — Febr. 13ikán a' liverpool-manchesteri vasuton következő szerencsétlenség történt: A' kocsiyal, midőn Wolverhampton s Birmingham közt völgynek iramlott, érintkezésbe jött egy lóval, melly a' közel legelőről a' vaspályára tévedt s a' kocsi közledekteror lerokkadott. A' gőz- és szén-kocsi keresztül ment a' szegény állaton, s az erőmű iszonyu zökkenéssel lezuhant a' vaspályáról. A' szenes kocsi egyik felügyelőre esvén, azt azonnal összezuzá. A' három első kocsi lovakkal volt megrakva, mellyek közül egy sem maradt meg életben, az utasok kocsijai már nem olly nagy mértékben érzék a' zökkenést, s a' számos ember csupán ijedséggel adózott a' véletlen szerencsétlenségnek. — Az Englishman legközelebbi száma egy orvosnak kegyetlen kivégeztetését közli, ki a' nepauli (Indiában) király fiát méreggel ölte meg. Az elítéltet, miután a' legkegyetlenebb kínzatosokon ment keresztül, megkötözött kezekkel s lábakkal vesztőhelyre huzozolák. A' király, nemesség, s Khatmandu székváros majd valamennyi lakosa hosszú menetben kísérté a' szerencsétlent. Száz lépésnyire a' börtöntől szeméit vajták ki a' bakók az elítélnek, utóbb pedig lábtalpait metszék le, s a' véres darabokat szájába dugák. Ezután fejtől talpig megnyúzzák s egész testét bedörzsölik sóval és mésszel. Végre tüzes vassal kiszakaszták szívet s levágák fejét. —

Ha némelly magányos tudósításoknak febr. 10kéről hitelt adhatni, úgy Felső-Canada nyugati határin, Detroit folyam partinál, végehez közeledik a' lázadás. Sutherland ezredesét ugyanis elfogák Detroitban; de az épen akkor gyűlést tartott környék-bíróság minden vád alul fölmenté őt s azonnal szabadon bocsátatá. Michigan tartomány gyűlésháza két ezer

fegyverest határozott fölláttatni, gátul a' lázadók berontási ellen, s a' canadai partokon szintannyi önkényes áll fegyverben; a' zendülők tehát csupán egyik szigetről másikra bolyonghatnak, mert támadólag sikerreménnyel nem léphetnek föl, ha újabb sergek nem csatlakozandnak hozzájuk. Rensselaer s Mackenzie, kik Navy szigeten vezérek voltak a' lázadókban, most Buffalóban önkényteseket szednek s Detroit folyamon munkáló pártíveiknek segélyt szándékoznak vinni, melly célra egy amerikai gőzöst béreltek. Scott éjszakamerikai tábornok mindazáltal komolyan jelené, hogy tüzetelni fog az érintett gőzökre, ha csakugyan végrehajják szándékjokat a' lázadók, kik egyébiránt legújabbán igen szépen elámták a' semleget annyira védő éjszakamerikai hatóságokat. Bizonyos W. Scott nevű polgárral t. i. parancsot írtak alá, mellynek következtében Ransom ezredes, ki Scott tábornoktól véle jöni a' parancsot, ismét önkényleg kezükbe szolgáltató a' fölük elszellett álgukat, s egyik fél sem reitteget büntetéstől, mert Ransom nem köteles ismerni a' vitéz tábornok kéziratát, W. Scott polgár pedig nem oklevél-hamisító, mivel saját nevét írta alá, s ugyan tehet é róla, hogy Ransom engedelmeskedett neki? —

Jan. 29iki lapok Uj-Yorkból hivatalos jelentését közlik Sutherland ezredesnek Detroitból, mellyben magát a' „hazafiak osztályvezérének” nevezi, mellyből kiviláglik, hogy Bois-Blanc, noha eddig több lap tagadá, csakugyan a' zendülők hatalmában van még, kik ott megerősülést várnak, s azután nagyobb sikerreménnyel támadólag föllépni szándékoznak. Azon schooner mindazáltal, melly segítséget vala odahozandó a' zendülőknek, Detroitból csakugyan a' királpártiak hatalmába került, nem annyira esata, mint inkább vihar miatt, melly azt minden ipar s fáradság daczára parthoz sujtá. Utóbbi hírek után is valósulnak az elmondottak, azon megjegyzéssel, hogy jan. 13ikán a' michigani kormányzó megjelenvén Bois-Blanc szigeten, elszedé a' lázadók fegyvereit, kik e' váratlan csapás után azonnal Michigan tartományba menekvének, hol a' hideg s mindenben fogyatkozás már is elégtelenséget támaszta közöttük; néhány tiszt elhagyá őket, s köztük Sutherland, ki most Brownstownban tartózkodik, s újra pártíveket törekszik ügyének szerzeni. —

A' M. Post következő részleteket közöl Viktória királyné élet-rendszerezéről: „Ő föls. gyermekébe óta megszoká a' reggeli koránkelést; anyja, Kent hgnő, már gyöngéd korában sétaltatá őt reggelenként, hogy testi és szellemi erejét jókora kifejlésre juttathassa. 9¹/₄ óraker hozzá a' reggelt; akkor azonban már mindig 2 órát töltött el a' királyné hivatalos oklevelek aláírásával. E' munkánál igen fényes észtehetségű női toknoka segíti a' fiatal királynét, ki tetemes befolyással bír reá; neve Lehzen brü, ki német s polgári születésű, egyébiránt volt nevelője ő fölségének, s Kent hgnő sokévi barátneje. A' brü ítélőhetsége leginkább e' reggelizés előtti aláíratoknál tűnik ki, s e' hölgy mindenkép megnyerni törekszik magas tanítványának a' kedvező közvéleményt. Behozatván a' reggelt, a' királyné egyik emberét többnyire el szokta küldeni édesanyjához, ki, szorosan ragaszkodván az udvari szokáshoz, leányának trónra lépte óta soha nem jelenik meg hivatalon a' palotában. E' némileg hivatalos szinű látogatásoknál, poliikai tárgy nem szokott nyílegre kerülni. A' királyné igen szeret olvasni, s így többnyire csak a' legújabb literaturai jelenetekről szól. 12 óraker látogató termébe megy a' királyné, hol ministerei várják, s a' feuforgó kérdésekről értekeznek vele. Az előterjesztett iratok tartalmát pillanatszerű átnézet után felfogja éles elméje, s ekkor egy pillantat, komoly vagy vidám, előre tudaja véleményét a' ministerekkel, s egy illy komoly pillantást nehezebben bír eltérni Melbourne, mint az egész ellenzés zabolálan kihozását. Illyenkor, a' hivatalos munkák bevégezte után, külföldi követek s egyéb előkelő személyek részeseülnek kihallgatásban, melly alkalomkor a' királyné majd minden követvel annak hazái nyelvén szokott beszélni. Egyébiránt az illy udvari társalgások igen szorosan ragaszkodik a' királyné a' régi feszes szeriartásokhoz; mit azonban rendkívüli bújtal tud kellemesíteni. Alig végezvék a' nyilvános ügyek s az ebéd órája út; néha mindazáltal gyalogsétára vagy kocsiútra is marad egy kis idő. Ebédnél a' királyné balján a' legfőbb rangú vendég ül s e' mellett Kent hgnő, jobbján pedig Lehzen brü. Ebéd után a' társalgási terembe vonulnak vendégei, hol ő föls. mindenkor hangszati jeles előadásival mulattatja őket. — Legközelebb egy fiatal orvos következő kellemes című értekezést nyujta be tisztelete jeléül a' 19 éves királynének: „A' ráknemű fekélyek természetéről s azokkal bánásmódról kés nélkül, valamint a' kényesű gyakorhasználatáról.” —

F R A N C Z I A O R S Z Á G.

De Sacy Sylvester b. temetése rendkívüli ünneppel ment véghez febr. 24én a' Père Lachaise nevű pompás sírkertben. A' páirkamra, tud. egyetem, Decazes hg s minden Parisban jelen volt tudós, vetélkedve adák meg az utolsó tiszteletet e' nagy férfinak, s mondhatni, miszerint Cuvier halála óta még egy temetésen sem volt jelen annyi nevezetes férfi; azonban azt is meg kell vallani, hogy azóta csakugyan nem is vesztett még illy nagy férfit Franciaország. De Sacy tanító volt a' Collège de France-ban, a' keleti nyelvek iskolájában, a' felírások akademiájának folytonos titoknoka, felügyelője a' keleti s kir. könyvnyomó intézetnek s franciaországi páir. — Hahnemann orvosnak, a' hasonszenvi gyógyrendszer nagy alapítójának 83ik születésnapját nagyszerű diszszel üllék meg febr. 19ikén tisztelőji s barátai. David, a' híres szobrász, mint szenvedélyes tisztelője a' hasonszenvi gyógyrendszernek, művészeti erejének egész megfeszítésével mellszobrát készíté ez örömnapra el az agastyannak, mellynek homlokát számos tisztelője s barátja, gyönyörű művi arany repkényfűzérrel díszíté. A' fűzér vállra függő szalagjain Europa s Amerika legjelesb férfainak nevei bevésetvék. Ezenkívül verse-

zettel 's hangászattal is megtisztelék a' derült kedvű s alig 63 évesnek látszó Aesculapot, kinek évi orvosi jövedelmét 200 ezer frankra bővesülük. — A' felső- 's alsó-rajnai lap a' király betegsége 's néhány lapban rebesgetett miniszter-változás iránt következőleg nyilatkozott: „Ha igazság-szerető történetíróink nem irtóznak ép egészséges férfiak baláljárul bizonyítványt kiadni, úgy még inkább gyilkolghatják a' minisztereket. Így nem rég a' Constitutionnel Montalivet gr. helyébe Barante urat nevezé ki belminiszterre, 's másnap már ismét Humann urat lépteté ministerség-be. — Jövő 1839ben következő hadereje álland talpon a' francia kormány: belföldi szolgálatra 278,066 gyalog, 's 51,276 lovas, Anconában őrségül 1522 gyal. Afrikában 38ezer gyalog 's 8779 lovas. — Touloni levél szerint febr. 17rül a' hajógyári dolgozók még folyvást nyugtalankodnak, 's naponkint csatarendben állanak, midőn megkondul dologra a' harang, hogy társaikat, kik talán e' csekély munkabér daczára is vállalni akarnának munkát, hathatósan gátolhassák. Az utcákon egyébiránt még eddig nem zavará meg semmi a' közönséget 's bátorságot. — Negyven roueni polgár Dessaux főügyvéd elnöklése alatt, Godard ottani kalmárt, ki Hubert pokolerőműve miatt fogva volt, visszatérte után, fényes lakomával tisztelék meg. — Nemours hg számára, mint általánosan bírlék, menyasszonyt keresnek Németországban, mert a' parisi orvosok már világosan kijelenték, hogy Orleans hgnőtül nem várhat örököszt az ország. — Febr. 21ikén igen fényes tánczvigalom volt a' tuileriákban. A' megjelent 3900 vendég éjféltáni 3 óráig tánczolt; az asztalnál Nemours hg, ki már egészen fölűdült kartorésébül, volt a' király távollétében házigazda. Lajos Fülöp is végig járta néhányszor a' táncztermet. — Campuzano gr. volt spanyol követ, Parisból Londonba utazott, a' Messenger szerint igen fontos küldeményel a' miniszerelők részirül az angol kabinethoz. — A' Constantine ostrománál elfoglalt 21 algu már Parisba érkezék 's az Algierből hozottak mellett kapott helyet. Hosszaságuk 3—10 lábnyi 's többnyire bészegezzék; a' leghosszabbak is csinos készítményűek és spanyol gyárakból kerültek Afrikába. — Caraman. Constantine alatt elesett vitéz tábornok, hamvadó részreit Toulonba szállíták, homnan jószágára viendik. — Waterloo vidékin nagyszerű emléket szándék állítani az ott harcolt nagy francia seregnék. —

N É M E T O R S Z A G.

Hannovera febr. 15kén. Néhány nap előtt a' király több parasztot, kik magok 's községök részirül a' bérföldek miatt panaszkodának, személyesen kihallgatott. A' király a' szószóló által az egész dolgot körülményivel beszélteté el 's az illető hatóságoktól vett tudósítások után, még azon nap bizonyossá tevő a' könyörgőket sérelmök minélelőbbi orvosoltatásiról. Biztos forrás szerint a' király valódi akaratja ezentul minden folyamodót, bármily rangu legyen is az, személyesen kihallgatni. — Hannovera város választósága febr. 20kán kabineti parancs következtében harmadszor gyült össze követválasztásra, mert a' másodszi gyűlésben Meyer választott követ azon nyilatkozta, miszerint a' testület kikötése semmi befolyással nem leend országgyűlési viseletére, a' választóság határozata egyhangulag oda járult, hogy sem új követválasztás, sem a' kikötés visszavétele nem szükséges. A' 3dik gyűlésben a' választóság ismét a' választott követ 's a' kikötés mellett hozta határozatot. — Febr. 22én a' hannoverai király a' 2ik kamra elnökeül a' három kijelöltek közül Jakobi fő jogtanácsnokot nevezé ki. — Münsterben febr. közepén tevék közhírré azon személyek elleni ítéletet, kik a' m. év dec. 11ki zajongások miatt elfogattak 's pörbe idéztettek. Közsajnot támaszt az elítéltek közül néhány, kik csupa kivánságbul vettek részt a' zajongásban. — Berlinben febr. 19én adott nagy hangverseny előkelő műbarátoktól a' szegények számára tökéletesen megfelelt céljának. 1200 beléptijegyet árultak el két tallérával, míhez még számtalan ajándék is járult az udvar részirül.

Hannovera febr. 22én: A' főváras választását harmadszor is törvénytelennek nyilvánítá febr. 22ki k. kabineti irat, egyszerűen megtagyatatott a' választóságnak, hogy a' dolgot még egyszer szenvedély nélkül fontolja meg. Demivel polgárink politikai szenvedélytül bizonytalmentek, rövideden oda nyilatkoztak, hogy illy szenvedély nélküli megfontolás már háromszor történt. (A' 3dik választástóló kabineti iratra a' választóság munkálatit bevégeztnek nyilvánítá.) Dr. Meyer, lüneburgi követet is választósága kikötése miatt hasonló félreveték, 's már vissza is utazott. Nieper tisztí ülnök hildesheimi követ, kiben az országos alaptörvény védelmezőji hatalmas társat reménylének, nem kapott engedelmet odamenetre; Hugo jogtanácsos, Göttinga város követe is így járand. A' követkamrában Stüve kimaradása esetében Lang, az atya, leend az ellenzési párt vezére. — Az új alkotmányi oklevelet febr. 21kén terjeszték a' kamra elibe; az ülésekbe hihetőleg sem gyorsírók sem hallgatók nem bocsáttanak. — Dahlmann tanító febr. elején Lipésébül Drezdába utazott, a' miniszternél udvarlást teendő. Késégkivül Dahlmann a' lipesei egyetemnél tanítószéket nyerend. — Febr. elején egy berlini diák Drezdába érkezék, az ottani színház egyik tánczosnéjával. Tánczvigalombul szökének meg titkon. Itt azt tanácsolák, hogy gondolatlan 's törvényelleni lépést jóvá teendő, térjen vissza Berlinbe a' tánczosnéval 's az ifju annyiban követé is e' tanácsot, hogy megparancsolá inasának, miszerint ez kísérsné Berlinbe a' szép szökevényet. A' tánczosné e' szomorú híre éltét akará végezni, 's olloval megsérté magát; de a' fájdalom eszére téríté 's a' kedves ez által megindítatva, maga kísérsé vissza őt Berlinbe, és azonnal elhagyá a' várost, hogy kikerül e az igazság kezeit. — D. Paez de la Cadena már néhány év óta tartózkodik Drezdába. VII. Ferdinánd spanyol király kormánya alatt Péterváriban spanyol követ volt. A' kormányzó királyné visszahívá ugyan őt, de ő Drezdában maradt 's itt szándékozik bevárni

a' hazájabeli zavarok kifejlését, aztán a' győző parthoz csatlakozandó. Már négy év óta várakozik, 's olly időszakot les, mi tán négy év múlva sem köszönd be. — Hiu volt azon remény, miszerint Görres „Athanasius“ című munkája nem tiltatik el. A' kölni 's más könyvtárosoknak ugyanis ezen irat árulása megtiltatott. Rajnamellekin az érsek melletti irományok terjesztését nem gátolják ugyan, Athanasius is nem mint védíratot, hanem csak mint egyenes megtámadtatását a' kormánynak, mi kártékony következményt szülhetne a' nagy közönségnél, tilták el. — Gervinus tanító darmstadti levele szerint azon hírt kapá Bécsbül, hogy itt olaszországi utlevélét látomászni fogják, így tehát tavasz kezdetén olaszországi utjára indulhat. — Augusti tanító által Bonnbán kiadott „Beiträge zur Geschichte der evangelischen Kirche“ legújabb füzetében igen érdekes jegyzéket közöl Poroszországban a' kath. felsőbb statisztikák számáról. Ugyanis többi közt a' papi ügyministerségnél 4 miniszteri tanácsnok dolgozik. A' berlini evang. egyetemnél 6 kath. tanító van. A' boroszalai egyetemen a' két vallás közti arány igen egyenlő. A' bonni főiskolában, ide nem számítva a' hat kath. theol. kar tanítóját, 16 kath. tanító és segéd van.

Hannovera, febr. 25én: A' követválasztási ügy azon várt következményü, hogy Hannovera város a' jelen országgyűlésen képviselő nélkül marad. A' választóság feloszlottnak nyilatkozték. A' lüneburgi, hildesheimi, buxtehudei 's más testületek követei sem bocsáttattak a' követkamrába. Egyébiránt még mind a' két kamra elég számu taggal bír tanácskozásra, mit közhírré tenni nem szabad. — Az új hannoverai alkotmányterv főpontjainak mondják, hogy a' RR. csak olly tárgyakról tanácskozzanak, melyeket a' kormány elejőkbe terjeszt 's hogy az adót három évenként ajánlják meg. — A' lipesei tud. egyetemen a' nyári felévi leezkeadások jegyzékében Dahlmann tanácsnok 's Ewald dr. mint magányos tanítók jelennek meg.

A' badeni 2ik kamra febr. 21ki ülésében Böckh pénzügyminiszter előterjeszté a' nhg vasuti törvényjavaslatát, mellyben Mannheimul Bázelnél a' schweizi határig építendő vasut költségül 2 millió 2 száz 50 ezer forint kívántatik, mit a' pénzügyminiszter enyészítő (amortisatio) pénztár által létesítend; e' törvényjavaslatot az e' tárgybani biztossághoz utasítá a' kamra, miként Merk által benyújtott Offenburg város azon kérelmét is, miszerint ez Köln felé mellékvonal-építést kíván. A' vasuti törvényjavaslati biztosság tollvivőül Hoffmannul választá 's következő kérdésekrül tanácskozik: 1) vajjon Mannheimul a' schweizi határig állíthatni-e vasutat? 2) vajjon ez az ország költségein történjék-e meg? 3) mily fő irányban menjen a' vasut? — Porosz statuslap szerint Berlinben mult évben 10,260 gyermek született 's pedig 6289 fiu 's 4971 lány. Meghalt 11,045; e' szerint 78ötlet több halt meg, mit az epevésnek tulajdoníthatni. 84 iker 's 1 hármas szülés történt. Összeesektek 1808 párt. Ha ez évet összehasonlítjuk 1836tal, mellyben 9,979 gyermek született 's 7,607 meghalt, kiválglik, hogy 1836ban 281 gyermekkel született kevesebb 's 1837ben pedig 3,438szal több halt meg. — Lipésében dr Krugnak a' kölni ügyről írt munkáját néhány hét alatt elkapdosták, már második kiadása is megjelent. — A' müncheni polit. lap szerint febr. 24érül dr Hüsgen Kölnben az érsekségi helytartóságot ismét elvállalá. — A' berlini udvarnál már készülgetnek azon magas személyek elfogadására, kik tavasz kezdetén érkezendnek oda, többek közt Miklós orosz czár is várják a' katonai táborzásra; a' trónörökös nhg atyját kísérendi; a' ezárné csak nyár közepén jó meg. — Altenstein b., kit a' kölni ügy szerfelett fölzigata, igen beteg. — Münchenben most egy szövőmozgonyt használnak, mellyet Memhardt eröművész készíte Münchenben. A' szövés igen jeles, tömöt, tartós 's egyenlő. — Angolországban jelenleg 332 mozgonyos szövőház van 10,336 férfi 's 22,526 némbér munkással. — A' kölni lap szerint febr. 14érül „Meg vagyunk hatalmozva a' rajnai vasutársaság részvényesivel azon örvendetes közleményt tudatni, miszerint a' Rajnamellék főelnöke leirata szerint ő fels. megengedé az Eupen felé vivő mellék-vonal-építést 's ez alkalommal a' 3 millió tallérta határozott részvény-töket négy — ötfélfélf millió tallérig emeltetni engedé. — Gagern b. is röpkéiratot bocsáta ki a' kölni ügyről, mellyben a' hosszadalmas okoskodásokat kikerüli 's helyettük történeti adatokkal vi. Irományát e' szavakkal kezdí: „Éltem különböző szakaiban batorokodám a' nemzethez szólni 's meginteni őt; — küzdöttem szabadságért, hazaért, függetlenségért, midőn ezeket hanyatlani láttam — később vallásért 's keresztyénségért, midőn a' mult század végén ezek olly komolyan megtámadták. Miért ne küzdenék éltém késő őszében, midőn már az elme olly nyugodt? 's a' vallásnak nem mellette, vagy ellene, hanem éret e, midőn megszakadás fenyegeti azt, vagy már jelen is vagon; azon régi roszt, mit már régen elhárítottunk gondoltunk.“

Gabonaár. Vidéki városink piaczin: pozs. mérője váltó garas.

	buza	kétszer	rozsa	arpa	zab	kukorica	káposzta
febr. 23kán Debreczen . . .	160-60	45-42	33-30	25	24-23	32-30	65-60
„ 22kán Ungvár . . .	90-80	78-75	62-59	6-42	31-30	60-56	—
„ 23kán Temesvár . . .	51-44	34	—	25	20	21	—
„ 23kán Arad . . .	62	48	46	19	—	21	—
„ 24kán Baja . . .	54-44	40-30	30	22	18	27	27
„ 28kán N. Beeskerek . . .	50-45	35-30	—	20	20	30-20	25
mart. Ijen Losonez . . .	85-72	60-50	50-40	44-36	26-19	45-42	—
„ 2kán Új-Beese . . .	60-50	45-40	—	30	20-18	25	30
„ 3kán Komárom . . .	—	—	—	32	—	35	—
„ 3kán Szeged . . .	60-45	40-35	30	22	25-20	30	30
„ 9kán Pest . . .	—	—	36-34	29	24-22	30-35	—

Budai Lotto martz. 7kén: 72, 77, 57, 67, 51.
Bécsi — febr. 28kán: 29, 84, 36, 45, 82.

Szerkeszti Helmezy. — Nyomatja

Trattner-Károlyi, uri utca 612.